

СТАНДАРТИ НАТО ТА ЇХ АДАПТАЦІЯ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО
В УКРАЇНІ 2022

СТАНДАРТИ НАТО ТА ЇХ АДАПТАЦІЯ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО В УКРАЇНІ 2022
(ОЗБРОЄННЯ, СПЕЦІАЛЬНА ТЕХНІКА,
ВИТРАТНІ МАТЕРІАЛИ)

Видавничий дім
«ПРОФЕСІОНАЛ»
Київ – 2022

Укладачі:

Ануфрієв Микола Іванович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, почесний ректор Міжнародної кадрової Академії генерал-полковник міліції;

Копотун Ігор Миколайович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, директор Європейського інституту післядипломної освіти;

Коронатнік Ігор Миколайович — доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри правового забезпечення Військового інституту Національного університету імені Тараса Шевченка;

Кривенко Олександр Васильович — кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правового забезпечення Національного університету оборони України імені Івана Чернязовського, генерал-лейтенант;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Гуманітарного навчально-наукового інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

Стандарти НАТО та їх адаптація в Україні під час дії воєнного стану.
С 76 **Матеріально-технічне забезпечення за стандартами НАТО в Україні 2022 (озброєння, спеціальна техніка, витратні матеріали).** Київ. ВД «Професіонал», 2022. 496 с.

ISBN 978-611-01-2641-0

Збірник містить загальні аспекти щодо стану впровадження стандартів НАТО у організацію матеріально-технічного забезпечення Збройних сил України; правову базу для цієї діяльності і коментарі з роз'ясненнями їх правового регулювання. Це об'єднує вимоги НАТО щодо озброєнь та їх виробництва, іншої спеціальної техніки, різних витратних матеріалів – набоїв, палива, інших компонентів та інвентарю.

Видання розраховане на широкий загал зацікавлених читачів; військовозобов'язаних та військовослужбовців, військових медиків перш за все; цивільних медиків усіх рівнів, державних службовців; працівників правоохоронних органів, органів правосуддя, практикуючих працівників; здобувачів освіти та їх викладачів.

ISBN 978-611-01-2641-0

© Видавничий дім «Професіонал», 2022.

ВСТУП

Існує багато міфів про так звані «Стандарти НАТО» та їхні адаптації в умовах воєнної агресії РФ у всі сфери оборони України.

Слід визнати, що нам в Україні насправді дуже небагато відомо про НАТО поза політичні погляди зачасту полярних спрямувань, ідеологічну спадщину радянського штибу, буйну фантазію ЗМІ. Тобто в українському суспільстві існує стереотип, коли під поняттям «стандарти НАТО» розуміються не лише стандарти НАТО в класичному їхньому розумінні (угоди зі стандартизації та союзні публікації), а і євроатлантичні політики, стратегії, принципи, норми та підходи до всіх сфер діяльності держави.

Якщо запитати пересічного реципієнта інформації про НАТО і його стандарти, то найбільш «просунуті» скажуть, що це перш за все:

озброєння і військова техніка;

збройні сили членів Альянсу;

демократичний цивільний контроль над силами оборони;

забезпечення прозорості під час ухвалення управлінських рішень на всіх рівнях;

підвищення ефективності наявних антикорупційних органів;

запровадження процесу оборонного планування у сфері оборони відповідно до євроатлантичних принципів і підходів;

гендерні питання тощо.

І будуть неправі. Насправді все це є окремі питання, які приймаються та регулюються так званими керівними документами НАТО (рішення, політики, меморандуми Північноатлантичної Ради та вищих керівних органів НАТО — як-от: Військовий Комітет НАТО, Стратегічне командування НАТО з операцій, Міжнародний військовий штаб тощо), які також передбачаються до опрацювання Цілями партнерства.

Власне ж під стандартами НАТО (яких близько 1200 одиниць) розуміється лише невеличка частина документів НАТО, яка направлена виключно на **забезпечення досягнення оперативної та технічної сумісності сил оборони.**

Наприклад, Річні національні програми під егідою Комісії Україна — НАТО містять лише два розділи, присвячені оборонним, військовим і безпековим питанням. Усі інші розділи розкривають політичні, економічні, ресурсні та правові питання.

Саме тому фахівцями вживається формулювання «стандарти та керівні документи НАТО».

Основними стратегічними оборонними документами України передбачається досягнення взаємосумісності з військами/силами Альянсу та збройними силами держав-членів НАТО не лише Збройних Сил України, а й інших складових сил оборони (Служба безпеки України, Національна гвардія України, Державна прикордонна служба України тощо).

Отже, доцільно розглядати необхідність запровадження в цих структурах певного відсотка стандартів НАТО (наприклад, з питань планування операцій, логістики, медичного забезпечення тощо), особливо тих, які передбачені Цілями партнерства.

Таким чином у збірках нашого видавництва, що присвячені стандартам НАТО і їх адаптації в умовах воєнного стану в Україні, увага буде приділятися окремим, найбільш затребуваним стандартам у стратегічних сферах, які визначені керівними документами України та НАТО і які адаптуються до практичного застосування в умовах реальних бойових дій і відсічі російським агресорам з боку ЗСУ.

Запровадження стандартів і керівних документів НАТО забезпечує планомірне нарощування боєздатності військ (сил) та досягнення взаємосумісності з силами та засобами провідних країн світу, сприяє підвищенню ефективності використання державних ресурсів у сфері оборони.

Однак слід уявляти, що завдання механічно запроваджувати стандарти НАТО у сфері оборони України не стоїть. Досягнення 100 % показника запроваджених стандартів НАТО не є ціллю та й неможливе — жодна країна з членів Альянсу не може цим похвалитися. Основна ціль нашої країни в цьому процесі — це взаєморозуміння, взаємозамінність та взаємосумісність між нами та нашими партнерами як у штабах усіх рівнів, так і на полі бою.

Не йдеться також про якісь часові рамки чи кількісний обсяг — цей процес має перманентний характер, тому що стандарти й керівні документи НАТО постійно переглядають, розробляють нові стандарти відповідно до сучасних викликів, скасовують застарілі тощо.

Загалом запровадження стандартів НАТО — це не є виключне зобов'язання Збройних Сил України, а навпаки конкретна цілеспрямована робота всіх складових сектору безпеки та оборони України, при цьому на поточній стадії усього процесу це не є навіть

політичне зобов'язання країни — це є добровільний цивілізаційний вибір політичного керівництва країни і активної частини суспільства, тобто українського народу.

Ця збірка пропонує до вдумливої уваги загальні моменти щодо стану впровадження стандартів НАТО у організацію матеріально-технічного забезпечення Збройних сил України; правову базу для цієї діяльності і коментарі з роз'ясненнями основних моментів правового регулювання. Це об'єднує вимоги НАТО щодо озброєнь та їх виробництва, іншої спеціальної техніки, різних витратних матеріалів — набоїв, палива, різних компонентів та інвентарю.

Видання розраховане на широкий загал зацікавлених читачів; військовозобов'язаних та військовослужбовців, спеціалістів Оборонпрому, службовців служб тилу та матеріально-технічного забезпечення, ремонтних служб державних службовців; працівників правоохоронних органів, органів правосуддя, практикуючих правників; здобувачів освіти та їх викладачів.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ СТАНДАРТІВ НАТО ТА ЇХ АДАПТАЦІЯ У СЕКТОР ОБОРОНИ В УКРАЇНІ.....	6
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ від 24.02.2020 № 56 «Про питання військової стандартизації»	12
ПОЛОЖЕННЯ про військову стандартизацію.....	15
ПОРЯДОК розроблення, прийняття, внесення змін, скасування, відновлення дії, оприлюднення, запровадження та застосування військових стандартів.....	27
АДМІНІСТРАТИВНІ ДОМОВЛЕНОСТІ ЩОДО ОХОРОНИ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ МІЖ УРЯДОМ УКРАЇНИ ТА ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ	89
ОРГАНІЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО	102
АДАПТАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ СТАНДАРТІВ НАТО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	121
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ від 26.12.2019 № 670 «Про забезпечення функціонування системи військової стандартизації»	123
ОСНОВНІ НОРМАТИВНІ АКТИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО В СЕКТОР БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	177
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про національну безпеку України»	177
Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року "Про Стратегію національної безпеки України"»	224
Стратегія національної безпеки України БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ — БЕЗПЕКА КРАЇНИ.....	225
Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року "Про Стратегію воєнної безпеки України"».....	247
СТРАТЕГІЯ воєнної безпеки України ВОЄННА БЕЗПЕКА — ВСЕОХОПЛЮЮЧА ОБОРОНА.....	248
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про оборону України».....	274
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про публічні закупівлі».....	310
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про правовий режим воєнного стану»	451

НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

СТАНДАРТИ НАТО ТА ЇХ АДАПТАЦІЯ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО В УКРАЇНІ 2022
(ОЗБРОЄННЯ, СПЕЦІАЛЬНА ТЕХНІКА,
ВИТРАТНІ МАТЕРІАЛИ)

Оригінал-макет підготовлено
ТОВ Видавничий дім «Професіонал»

Підписано до друку 11.07.2022. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 31,0.

ТОВ «Видавничий дім «Професіонал»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 1533